

Hulevesitaksan perusteiden selvittäminen

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto 09.02.2022 § 9

Valmistelija

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaupunginvaltuusto päätti 7.12.2021 §:ssä 158 vuoden 2022 hulevesitaksan hyväksymisen yhteydessä seuraavaa:

- 1) että kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sijaitsevien rakennettujen kiinteistöjen vuoden 2022 hulevesimaksut säilytetään ennallaan ja samalla tasolla kuin vuoden 2021 hulevesitaksan maksut
- 2) että vuoden 2022 aikana tehdään selvitys sen perusteista, kenen tulee maksaa hulevesitaksa, ja onko sellaisia, joille taksaa ei tule kohdistaa.

Perusteet sille, keiltä asiakkailta kunnan hulevesimaksu veloitetaan, määräytyvät sen mukaan, sijaitseeko kiinteistö jollain kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueista. Vaikutusalueet ovat asemakaavoitettuja alueita ja hulevesimaksua peritään vain rakennetuilta kiinteistöiltä. Paraisten kaupunginvaltuusto hyväksyi ja vahvisti kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueet 10.12.2019 §:ssä 105.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunta vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueilla ja kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalue on alue, jolla sijaitsevia kiinteistöjä kunnan hulevesijärjestelmä palvelee. Kunnan on huolehdittava, että kunnan hulevesijärjestelmä toteutetaan asemakaavan mukaisen maankäytön tarpeita vastaavasti, jos hulevesijärjestelmän toteuttamisesta kunnalle tai kiinteistön omistajalle tai haltijalle aiheutuvat kustannukset eivät ole kohtuuttomat.

Hulevesien hallinnasta kunnalle perittävä maksu:

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunta voi periä kunnan hulevesijärjestelmästä sille aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi vuosittaisen maksun hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajilta tai haltijoilta. Kunta hyväksyy maksun määräämisen perusteet sisältävän taksan. Hulevesimaksun perusteita ovat kunnan hulevesien hallinnan ratkaisut ja kiinteistön sijainti kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sekä järjestelmän suunnittelun kustannukset alueella, jolla kiinteistö sijaitsee. Paraisten kaupungin hulevesitaksa perustuu samaan hulevesimaksuun kaikille vaikutusalueiden kiinteistöille siten, että hulevesimaksun suuruus määräytyy kiinteistön käyttötarkoituksen mukaan seuraavasti:

- Asuintalokiinteistöt, paritalot ja pientalorakennukset
- Rivitalokiinteistöt
- Kerrostalokiinteistöt
- Liikekiinteistöt ja niihin liittyvät paikoitusalueet
- Teollisuuskiinteistöt ja niihin liittyvät paikoitus- ja varastoalueet
- Kunnalliset kiinteistöt ja niihin verrattavissa olevat julkisessa käytössä olevat kiinteistöt

Kuntaliiton aikaisemmin antaman lausunnon mukaan Paraisten kaupungin hulevesimaksu on luonteeltaan ja suuruudeltaan perusmaksu eli se ei perustu kiinteistöltä kunnan hulevesijärjestelmään johdettavien hulevesien määrään.

Kunta voi periä hulevesimaksua myös niiltä vaikutusalueen kiinteistöiltä, joita kunnan hulevesijärjestelmä palvelee välillisesti, vaikka kiinteistöä ei ole liitetty kunnan hulevesijärjestelmään. Hulevesijärjestelmiä ovat esimerkiksi putket, ojat, imeytysjärjestelmät ja vastaavat. Asemakaava-alueiden ja vaikutusalueiden kiinteistöjen voidaan katsoa hyötyvän yleisellä tasolla muun muassa yleisten alueiden, kuten katujen ja viheralueiden, hulevesijärjestelmästä. Kiinteistön omistaja voi tehdä hulevesilaskusta kirjallisen muistutuksen 14 päivän kuluessa laskun saamisesta. Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto ratkaisee nämä asiat erillisinä asioina.

Kaupunginvaltuusto on 7.12.2021 §:ssä 158 tekemässään päätöksessä päättänyt selvityksen tekemisestä sen perusteista, kenen tulee maksaa hulevesitaksa, ja onko sellaisia, joille taksaa ei tule kohdistaa. Perusteet sille, kenen tulee maksaa hulevesimaksu, on selvitetty ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa, kun päätös kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueista on hyväksytty ja taksan perusteet on vahvistettu. Jos sellaisia kiinteistöjä on, jotka ovat saaneet hulevesilaskun virheellisin perustein, on kiinteistön omistajalla oikeus tehdä laskusta muistutus 14 päivän kuluessa. Asian käsittelee tällöin kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto. Asemakaavan ja vaikutusalueen perusteella ei ole mahdollista tarkastella yleisellä tasolla kaikkia kiinteistöjä ja arvioida objektiivisesti, onko alueella kiinteistöjä, joiden ei tarvitsisi maksaa maksua. Tällaisessa tarkastelussa olisi arvioitava ainakin kiinteistön sijainti, kiinteistön omat hulevesijärjestelmät ja hulevesien hallinta tontilla sekä yleisten alueiden käyttö. Hulevesitaksan perusteisiin on sen sijaan mahdollista lisätä lisää parametreja hulevesimaksun suuruuden määrittämiseksi ja laskemiseksi. Tällaisia parametreja voisivat kiinteistön käyttötarkoituksen lisäksi olla esimerkiksi alueen hulevesijärjestelmä (putket, avo-ajat, imeytys, pumppaamot tai vastaavat), tontin ja sen päällystetyn alan koko, kattopinta-ala tai kerrosala. Paitsi että hulevesimaksun suuruuden määrittämisestä jokaiselle kiinteistölle erikseen aiheutuisi lisätyötä ja hallinnollisia kustannuksia, se merkitsi sitä, että suurten ja korkean huoltotason kiinteistöjen vuotuinen hulevesimaksu olisi nykyiseen verrattuna huomattavasti suurempi ja pienten, matalamman huoltotason kiinteistöjen hulevesimaksu hieman pienempi. Myöskään rakentamattomilta kiinteistöiltä ei tällä hetkellä peritä hulevesimaksua, vaikka myös rakentamattomilla kiinteistöillä syntyy erisuuruisia määriä hulevettä. Kunnan vastuu hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueilla säilyy riippumatta hulevesimaksun suuruudesta tai ylipäättään hulevesimaksusta.

Hulevesitaksan perusteella saatavat tulot eivät kata kaikkia hulevesien hallinnasta aiheutuvia kustannuksia, mitä on pidetty perusteltuna, koska yleiset alueet, kuten kadut, puistot ja viheralueet sekä yleiset paikoitusalueet, palvelevat kaikkia eivätkä pelkästään asemakaava-alueiden kiinteistöjä.

Asemakaava-alueilla on suuri ja kasvava tarve ylläpitää, laajentaa ja kehittää hulevesijärjestelmää. Hulevesitaksan perusteella saatavat tulot antavat taloudelliset edellytykset vastata tähän tarpeeseen ainakin osittain. Kustannusten jakamisessa on painotettu sitä, että tulot kohdistuisivat mahdollisimman suurelta osin fyysisen hulevesijärjestelmän ylläpitämiseen ja vain pieneltä osin hallintoon. Hulevesimaksuista kertyvät tulot ovat vuositasolla noin 160 000 euroa.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa todetaan, että kunta voi hyväksyä hulevesien hallintaa varten taksan eli taksaa ei ole pakko olla. Paraisten kaupunki on perinyt hulevesimaksua vain vuosina 2020 ja 2021. Sitä ennen hulevesijärjestelmää ylläpidettiin verovaroin ja osittain jossain määrin vesihuoltolaitoksen perimin vesi- ja viemärimaksuin, ennen kuin hulevesijärjestelmä siirtyi kokonaisuudessaan

kaupungin ylläpitovastuulle. Hulevesitaksan vaihtoehtona voisi siten olla se, että hulevesien hallinta rahoitetaan kokonaisuudessaan verovaroin, mikä vähentäisi joltain osin hulevesilaskutuksesta, asiakasrekisterin ylläpidosta ja ohjelmistokustannuksista aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia. Jos palattaisiin siihen, että hulevesien hallinta kustannetaan verovaroin, hulevesien hallintaan tulee silti varata vähintään nykyisen tasoinen eli 160 000 euron käyttömääräraha, jotta tarpeisiin voidaan vastata jollain tasolla.

Riippumatta siitä, periikö kunta hulevesimaksua vai ei, kunnan tulee hyväksyä ja määrittää hulevesijärjestelmän vaikutusalueet. Vaikutusalueiden pirstominen ja yksittäisten kiinteistöjen tai pienten alueiden jättäminen vaikutusalueista pois sellaisen arvion perusteella, että kunnan hulevesijärjestelmä ei palvele niitä, ei ole tarkoituksenmukaista, kun kunnalla edelleen on vastuu hulevesien hallinnan järjestämisestä.

Liite

Äänestyspöytäkirja

Esittelijä

Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto ehdottaa edellä olevaa selvitystä vastauksena kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston 7.12.2021 §:ssä 158 tekemän päätöksen johdosta. Jaosto katsoo, että perusteet ovat lainmukaiset ja perustellut sen osalta, keiden hulevesimaksua tulee maksaa, eikä tässä vaiheessa ole perusteltua hyväksyä sellaista taksaa, jossa olisi yksityiskohtaisemmat hulevesimaksujen määräytymisen laskentaperusteet. Yksittäistapauksissa jaosto tarkastaa ja käsittelee asiakkaan pyynnöstä muistutukset hulevesilaskuista ja niiden oikeellisuudesta.

Päätös

Keskustelun kuluessa varapuheenjohtaja Kurt Lundqvist ehdotti esittelijän ehdotukseen lisäystä. Lundqvistin ehdotus kuuluu seuraavasti:

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto ehdottaa edellä olevaa selvitystä vastauksena kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston 7.12.2021 §:ssä 158 tekemän päätöksen johdosta. Jaosto katsoo, että perusteet ovat lainmukaiset ja perustellut sen osalta, keiden hulevesimaksua tulee maksaa, eikä tässä vaiheessa ole perusteltua hyväksyä sellaista taksaa, jossa olisi yksityiskohtaisemmat hulevesimaksujen määräytymisen laskentaperusteet. Yksittäistapauksissa jaosto tarkastaa ja käsittelee asiakkaan pyynnöstä muistutukset hulevesilaskun ja sen oikeellisuuden johdosta.

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto pitää kuitenkin ongelmallisena järjestelmää, jossa hulevesimaksua peritään ainoastaan asemakaavoitetuista alueista muodostuvilla vaikutusalueilla ja vain rakennetuilta kiinteistöiltä.

Myös Kuntaliitto on aikaisemmin antamassaan lausunnossa todennut, että Paraisten kaupungin hulevesimaksu on luonteeltaan ja suuruudeltaan perusmaksu eli se ei perustu kiinteistöltä kunnan hulevesijärjestelmään johdettavien hulevesien määrään. Taksa, joka on erisuuruinen erityyppisille kiinteistöille, on sen vuoksi ongelmallinen. Ellei maksu perustu hulevesien määrään tai liittymän kokoon, tällöin pitäisi pystyä osoittamaan, että kaupungin kiinteät kustannukset ovat näiden eri kiinteistötyyppien osalta erilaiset. Maankäyttö- ja rakennuslain 103 n §:n mukaan hulevesimaksun perusteita ovat kunnan hulevesien hallinnan ratkaisut ja kiinteistön sijainti kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sekä järjestelmän suunnittelun kustannukset alueella, jolla kiinteistö sijaitsee.

Monet kunnat eivät ole muun muassa näistä syistä ottaneet käyttöön erillistä hulevesitaksaa.

Hulevesitaksan vaihtoehtona voisi olla se, että hulevesien hallinta rahoitetaan kokonaisuudessaan verovaroin, mikä olisi selkeämpää, koska hulevesijärjestelmän piirissä olevat alueet ja kiinteistöt palvelevat kaikkia asukkaita, ja se vähentäisi myös hulevesilaskutuksesta, asiakasrekisterin ylläpidosta ja ohjelmistokustannuksista aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia. Jaosto ehdottaa, että kaupunginhallitus antaa kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaostolle tehtäväksi valmistella paluu hulevesien hallinnan rahoittamiseen verovaroin vuodesta 2023 alkaen.

Dan-Peter Henriksson ja Merja Fredriksson kannattivat Lundqvistin ehdotusta. Koska jaosto ei voinut hyväksyä Lundqvistin ehdotusta yksimielisesti, puheenjohtaja totesi, että asiasta äänestetään.

Puheenjohtaja ehdotti, että jaosto äänestää esittelijän ehdotuksesta ja varapuheenjohtaja Lundqvistin ehdotuksesta nimenhuudolla siten, että esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät Jaa ja Lundqvistin ehdotusta kannattavat äänestävät Ei.

Ehdotettu äänestysmenettely hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin

Ei-ääniä 6.

Äänestämättä jätti 1.

Jaosto päätti näin ollen hyväksyä Lundqvistin ehdotuksen.

Äänestyspöytäkirja liitetään pöytäkirjaan liitteenä.

Jakelu

Kaupunginhallitus

Lopullisen päätöksen jälkeen: Tekninen päällikkö J.N., projekti-insinööri H.R., yhdyskuntainsinööri M.J.

Kaupunginhallitus 28.02.2022 § 54

Valmistelija

Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 4283 774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaupunginvaltuusto päätti 7.12.2021 §:ssä 158 vuoden 2022 hulevesitaksan hyväksymisen yhteydessä seuraavaa:

- 1) että kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sijaitsevien rakennettujen kiinteistöjen vuoden 2022 hulevesimaksut säilytetään ennallaan ja samalla tasolla kuin vuoden 2021 hulevesitaksan maksut
- 2) että vuoden 2022 aikana tehdään selvitys sen perusteista, kenen tulee maksaa hulevesitaksa, ja onko sellaisia, joille taksaa ei tule kohdistaa.

Perusteet sille, keiltä asiakkailta kunnan hulevesimaksu veloitetaan, määräytyvät sen mukaan, sijaitseeko kiinteistö jollain kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueista. Vaikutusalueet ovat asemakaavoitettuja alueita ja hulevesimaksua peritään vain rakennetuilta kiinteistöiltä. Paraisten kaupunginvaltuusto hyväksyi ja vahvisti kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueet 10.12.2019 §:ssä 105.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunta vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueilla ja kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalue on alue, jolla sijaitsevia kiinteistöjä kunnan hulevesijärjestelmä palvelee. Kunnan on huolehdittava, että kunnan hulevesijärjestelmä toteutetaan asemakaavan mukaisen maankäytön tarpeita vastaavasti, jos hulevesijärjestelmän toteuttamisesta kunnalle tai kiinteistön omistajalle tai haltijalle aiheutuvat kustannukset eivät ole kohtuuttomat.

Hulevesien hallinnasta kunnalle perittävä maksu:

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunta voi periä kunnan hulevesijärjestelmästä sille aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi vuosittaisen maksun hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajilta tai haltijoilta. Kunta hyväksyy maksun määräämisen perusteet sisältävän taksan. Hulevesimaksun perusteita ovat kunnan hulevesien hallinnan ratkaisut ja kiinteistön sijainti kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sekä järjestelmän suunnittelun kustannukset alueella, jolla kiinteistö sijaitsee. Paraisten kaupungin hulevesitaksa perustuu samaan hulevesimaksuun kaikille vaikutusalueiden kiinteistöille siten, että hulevesimaksun suuruus määräytyy kiinteistön käyttötarkoituksen mukaan seuraavasti:

- Asuintalokiinteistöt, paritalot ja pientalorakennukset
- Rivitalokiinteistöt
- Kerrostalokiinteistöt
- Liikekiinteistöt ja niihin liittyvät paikoitusalueet
- Teollisuuskiinteistöt ja niihin liittyvät paikoitus- ja varastoalueet
- Kunnalliset kiinteistöt ja niihin verrattavissa olevat julkisessa käytössä olevat kiinteistöt

Kuntaliiton aikaisemmin antaman lausunnon mukaan Paraisten kaupungin hulevesimaksu on luonteeltaan ja suuruudeltaan perusmaksu eli se ei perustu kiinteistöltä kunnan hulevesijärjestelmään johdettavan huleveden määrään. Kunta voi periä hulevesimaksua myös niiltä vaikutusalueen kiinteistöiltä, joita kunnan hulevesijärjestelmä palvelee välillisesti, vaikka kiinteistöä ei ole liitetty kunnan hulevesijärjestelmään. Hulevesijärjestelmiä ovat esimerkiksi putket, ojat, imeytysjärjestelmät ja vastaavat. Asemakaava-alueiden ja vaikutusalueiden kiinteistöjen voidaan katsoa hyötyvän yleisellä tasolla muun muassa yleisten alueiden, kuten katujen ja viheralueiden, hulevesijärjestelmästä.

Kiinteistön omistaja voi tehdä hulevesilaskusta kirjallisen muistutuksen 14 päivän kuluessa laskun saamisesta. Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto ratkaisee nämä asiat erillisinä asioina.

Kaupunginvaltuusto on 7.12.2021 §:ssä 158 tekemässään päätöksessä päättänyt selvityksen tekemisestä sen perusteista, kenen tulee maksaa hulevesitaksa, ja onko sellaisia, joille taksaa ei tule kohdistaa. Perusteet sille, kenen tulee maksaa hulevesimaksu, on selvitetty ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa, kun kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueet on hyväksytty ja taksan perusteet vahvistettu. Jos on kiinteistöjä, jotka ovat saaneet hulevesilaskun virheellisin perustein, on kiinteistön omistajalla oikeus tehdä laskusta muistutus 14 päivän kuluessa. Asian käsittelee tällöin kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto. Asemakaavan ja vaikutusalueen perusteella ei ole mahdollista tarkastella yleisellä tasolla kaikkia kiinteistöjä ja arvioida objektiivisesti, onko alueella kiinteistöjä, joiden ei tarvitsisi maksaa maksua. Tällaisessa tarkastelussa olisi arvioitava ainakin kiinteistön sijainti, kiinteistön omat hulevesijärjestelmät ja hulevesien hallinta tontilla sekä yleisten alueiden käyttö. Hulevesitaksan perusteisiin on sen sijaan mahdollista lisätä lisää parametreja hulevesimaksun

suuruuden määrittämiseksi ja laskemiseksi. Tällaisia parametreja voisivat kiinteistön käyttötarkoituksen lisäksi olla esimerkiksi alueen hulevesijärjestelmä (putket, avo-ojat, imeytys, pumppaamot tai vastaavat), tontin ja sen päällystettyjen osien koko, katon pinta-ala tai kerrosala. Paitsi että hulevesimaksun suuruuden määrittämisestä jokaiselle kiinteistölle erikseen aiheutuisi lisätyötä ja hallinnollisia kustannuksia, se merkitsisi sitä, että suurten ja korkean huoltotason kiinteistöjen vuotuinen hulevesimaksu olisi nykyiseen verrattuna huomattavasti suurempi ja pienten, matalamman huoltotason kiinteistöjen hulevesimaksu hieman pienempi. Myöskään rakentamattomilta kiinteistöiltä ei tällä hetkellä peritä hulevesimaksua, vaikka myös rakentamattomilla kiinteistöillä syntyy erisuuruisia määriä hulevettä. Kunnan vastuu hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueilla säilyy riippumatta hulevesimaksun suuruudesta tai ylipäätään hulevesimaksusta.

Hulevesitaksan perusteella saatavat tulot eivät kata kaikkia hulevesien hallinnasta aiheutuvia kustannuksia, mitä on pidetty perusteltuna, koska yleiset alueet, kuten kadut, puistot ja viheralueet sekä yleiset paikoitusalueet, palvelevat kaikkia eivätkä pelkästään asemakaava-alueiden kiinteistöjä.

Asemakaava-alueilla on suuri ja kasvava tarve ylläpitää, laajentaa ja kehittää hulevesijärjestelmää. Hulevesitaksan perusteella saatavat tulot antavat taloudelliset edellytykset vastata tähän tarpeeseen ainakin osittain. Kustannusten jakamisessa on painotettu sitä, että tulot kohdistuisivat mahdollisimman suurelta osin fyysisen hulevesijärjestelmän ylläpitämiseen ja vain pieneltä osin hallintoon. Hulevesimaksuista kertyvät tulot ovat vuositasolla noin 160 000 euroa.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa todetaan, että kunta voi hyväksyä hulevesien hallintaa varten taksan eli taksaa ei ole pakko olla. Paraisten kaupunki on perinyt hulevesimaksua vain vuosina 2020 ja 2021. Sitä ennen hulevesijärjestelmää ylläpidettiin verovaroin ja osittain jossain määrin vesihuoltolaitoksen perimin vesi- ja viemärimaksuin, ennen kuin hulevesijärjestelmä siirtyi kokonaisuudessaan kaupungin ylläpitovastuulle. Hulevesitaksan vaihtoehtona voisi siten olla se, että hulevesien hallinta rahoitetaan kokonaisuudessaan verovaroin, mikä vähentäisi joltain osin hulevesilaskutuksesta, asiakasrekisterin ylläpidosta ja ohjelmistokustannuksista aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia.

Jos palattaisiin siihen, että hulevesien hallinta kustannetaan verovaroin, hulevesien hallintaan tulee silti varata vähintään nykyisen tasoinen eli 160 000 euron käyttömääräraha vuosittain, jotta tarpeisiin voidaan vastata jollain tasolla. Tarkoitusta varten voidaan osoittaa määrärahoja ohjaamalla siihen talousarviovaroja muista toiminnoista / muilta osastoilta tai korottamalla veroprosenttia.

Riippumatta siitä, periikö kunta hulevesimaksua vai ei, kunnan tulee hyväksyä ja määrittää hulevesijärjestelmän vaikutusalueet. Vaikutusalueiden pirstominen ja yksittäisten kiinteistöjen tai pienten alueiden jättäminen vaikutusalueista pois sellaisen arvion perusteella, että kunnan hulevesijärjestelmä ei palvele niitä, ei ole tarkoituksenmukaista, kun kunnalla edelleen on vastuu hulevesien hallinnan järjestämisestä.

Hulevesien hallintaan liittyy oikeudenmukaisuusnäkökulma siinäkin mielessä, että maksu kattaa osittain vaikutusalueilla tehtävät toimenpiteet ja niiden kustannukset eivätkä vaikutusalueiden ulkopuoliset asukkaat maksa eivätkä hyödy hulevesien hallinnan toimenpiteistä/kustannuksista.

Hulevesimaksu on perusteltu myös siksi, että a) suuri osa asukkaista asuu hulevesijärjestelmän vaikutusalueen ulkopuolella (hyötyjät maksavat) ja b) maksusta saatavilla tuloilla on suuri merkitys ja ne kattavat osittain vaikutusalueilla tehtävät toimenpiteet ja niiden kustannukset.

Oheismateriaali

Kartta hulevesijärjestelmän vaikutusalueista on nähtävissä linkin <https://www.pargas.fi/fi/web/pargas/hulevesi> kautta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy edellä olevan selvityksen vastauksena kysymykseen hulevesimaksusta kaupunginvaltuuston 7.12.2021 §:ssä 158 tekemän päätöksen johdosta. Kaupunginhallitus katsoo, että hulevesimaksun perusteet ovat lainmukaiset ja perustellut sen osalta, keiden hulevesimaksua tulee maksaa, eikä tässä vaiheessa ole perusteltua hyväksyä sellaista taksaa, jossa olisi yksityiskohtaisemmat hulevesimaksujen määräytymisen laskentaperusteet. Yksittäistapauksissa jaosto tarkastaa ja käsittelee asiakkaan pyynnöstä muistutukset hulevesilaskun ja sen oikeellisuuden johdosta.

Päätös

Sandra Bergqvist poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Kurt Lundqvist esitti seuraavansisältöisen lisäyksen esittelijän ehdotukseen:

Kaupunginhallitus hyväksyy edellä olevan selvityksen vastauksena kysymykseen hulevesimaksusta kaupunginvaltuuston 7.12.2021 §:ssä 158 tekemän päätöksen johdosta.

Kaupunginhallitus katsoo kuitenkin, että erilliseen hulevesimaksuun perustuva järjestelmä on monin tavoin ongelmallinen. Oikeudenmukaista hulevesimaksutaksaa on mahdoton saavuttaa, koska hulevesien määrää ja niistä aiheutuvaa kuormitusta ei pystytä mittaamaan kiinteistökohtaisesti. Moni kiinteistön omistaja onkin kokenut erilliseen hulevesimaksuun perustuvan järjestelmän epäoikeudenmukaiseksi. Hulevesien hallinta on enemminkin osa kaupungin alueiden normaalia kunnossapitoa, kuten teiden, puistojen, viheralueiden ym. hoito ja kunnossapito. Tällaisestakaan kunnossapidosta ei peritä kiinteistökohtaisia maksuja.

Kuntaliitto on antamassaan lausunnossa todennut, että Paraisten kaupungin hulevesimaksu on luonteeltaan ja suuruudeltaan perusmaksu eli se ei perustu kiinteistöltä kunnan hulevesijärjestelmään johdettavien hulevesien määrään. Taksa, joka on erisuuruinen erityyppisille kiinteistöille, on sen vuoksi ongelmallinen. Tällöin pitäisi pystyä osoittamaan, että kaupungin kiinteät kustannukset ovat näiden eri kiinteistötyyppien osalta erilaiset.

Maankäyttö- ja rakennuslain 103 n §:n mukaan hulevesimaksun perusteita ovat kunnan hulevesien hallinnan ratkaisut ja kiinteistön sijainti kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sekä järjestelmän suunnittelun kustannukset alueella, jolla kiinteistö sijaitsee. Jos taksa sisältää erilaisia maksuja erityyppisille kiinteistöille, laskentaperusteiden tulisi olla monitahoisemmat ja käydä selvemmin ilmi. Tämä lisäisi kuitenkin huomattavasti työn määrää ja hallinnollisia kustannuksia.

Hulevesitaksan vaihtoehtona on se, että hulevesien hallinta rahoitetaan

kokonaisuudessaan verovaroin, mikä olisi selkeämpää, koska hulevesijärjestelmän piirissä olevat alueet ja kiinteistöt palvelevat kaikkia asukkaita. Se vähentäisi myös hulevesilaskutuksesta, asiakasrekisterin ylläpidosta ja ohjelmistokustannuksista aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia. Kaupunginhallitus antaa kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaostolle tehtäväksi valmistella paluu hulevesien hallinnan rahoittamiseen verovaroin vuodesta 2023 alkaen.

Egon Nordström, Markku Orell ja Karl-Johan Karlsson kannattivat Kurt Lundqvistin tekemää lisäystä päätösehdotukseen. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja tiedusteli, voiko kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyä Kurt Lundqvistin tekemän lisäyksen alkuperäiseen päätösehdotukseen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä tämän yksimielisesti.

Päätösehdotus lisäyksineen hyväksyttiin yksimielisesti.

Jakelu

Tekninen päällikkö J.N., projekti-insinööri H.R., yhdyskuntainsinööri M.J.

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto 04.05.2022 § 41
130/02.05.00/2022

Valmistelija

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensen, puh. 044 358 5724
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kaupunginhallitus antoi 28.2.2022 §:ssä 54 kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaostolle tehtäväksi valmistella paluu hulevesien hallinnan rahoittamiseen verovaroin vuodesta 2023 alkaen.

Asian valmistelussa on tuotu esiin, mitä toimenpiteitä se merkitsee, kun hulevesien hallinta siirtyy kokonaan verovaroin rahoitettavaksi. Vastuu hulevesien hallinnasta kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueilla säilyy kaupungilla, vaikka maksua ei perittäisi. Seuraavat työtehtävät ja ohjelmistopalvelut voidaan sen sijaan lopettaa:

- Asiakasrekisterin ylläpito
 - Laskutusrekisterin ylläpito
 - Laskutukseen ja laskujen käsittelyyn liittyvät tehtävät
 - Asiakasrekisterin ja laskutuksen ohjelmistolisenssit
- Tämän lisäksi muutoksesta on tiedotettava asiakkaille.

Ohjelmistokustannukset ovat vuositasolla noin 10 500 euroa, mikä merkitsee vähennystä hulevesien hallinnan kustannuksiin. Tämän kustannuksen lisäksi jäävät pois paperilaskujen lähettämisestä aiheutuvat postituskustannukset. Asiakas- ja laskutusrekisterien ylläpidosta sekä laskutuksesta aiheutuvista henkilöstökustannuksista ei synny säästöä, koska niistä on vastannut vesihuoltoinsinööri. Vesihuoltoinsinöörin resursseja voidaan laskutuksen loppuessa sen sijaan ohjata muihin vesihuoltolaitoksen käyttö- ja hanketehtäviin ja hulevesien hallintaan, joissa resursseille on suuri tarve. Syynä siihen, että vesihuoltoinsinööri on hoitanut laskutusta, on ollut henkilöstökustannusten pitäminen mahdollisimman alhaisina siten, että hulevesilaskutukseen ei ole palkattu lisähenkilöstöä, mikä ei pitkällä aikavälillä ole kestävää.

Asemakaava-alueilla on suuri ja kasvava tarve ylläpitää, laajentaa ja kehittää hulevesijärjestelmää. Hulevesitaksasta saadut tulot ovat antaneet taloudelliset edellytykset vastata tähän tarpeeseen ainakin osittain. Palattaessa siihen, että hulevesien hallinta kustannetaan verovaroin, hulevesien hallintaan tulee teknisen yksikön talousarviossa silti varata vähintään nykyisen tasoinen eli 160 000 euron käyttömääräraha vuosittain, jotta tarpeisiin voidaan vastata jollain tasolla. Tämä summa ei kata edes poistoja, jotka vuositasolla ovat noin 180 000 euroa, ja kasvavat rakennus- ja materiaalikustannukset lisäävät entisestään painetta varata talousarviossa vähintään tämä summa käyttökunnossapitoon.

Teknisen yksikön vastuualueelta, johon hulevesien hallinta kuuluu, taikka teknisistä tukipalveluista on epärealistista ja mahdotonta löytää ratkaisua, joka täydentäisi taloudellisesti tätä tulonmenetystä. Tarkoitusta varten voidaan osoittaa määräraha ohjaamalla siihen talousarviovarat muista toiminnoista / muilta osastoilta tai korottamalla veroprocenttia. Tämän johdosta tämä asia eli hulevesimaksun poistaminen saatetaan kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi ennen vuoden 2023 talousarvion käsittelyä.

Esittelijä

Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen tekninen jaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että ne a) merkitsevät selvityksen tiedoksi vastauksena tehtävään valmistella paluu hulevesien hallinnan rahoittamiseen verovaroin vuodesta 2023 alkaen ja b) päättävät, että Paraisten kaupungissa palataan hulevesien hallinnan rahoittamiseen verovaroin 1.1.2023 alkaen eli poistetaan hulevesimaksu.

Päätös

Jäsen Christer Friis ehdotti, että hulevesien hallinta rahoitettaisiin tällä hetkellä vallitsevan tilanteen mukaisesti kiinteistökohtaisilla hulevesimaksuilla.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että Friisin ehdotus ei ollut saanut kannatusta, joten se raukeaa.

Lautakunta päätti näin ollen esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Jäsen Christer Friis ilmoitti eriävän mielipiteen.

Jakelu

Lopullisen päätöksen jälkeen: Yhdyskuntainsinööri M.J., vesihuoltopäällikkö M.R., vesihuoltoinsinööri H.R., tekninen päällikkö J.N., talouspäällikkö P.P., kaupunginjohtaja P.N.